

LJUBLJANSKI ČASNIK.

№ 28.

V petik 5. mal. Serpana

1850.

„Ljubljanski časnik“ izhaja vsak teden dvakrat, in sicer vtorik in petik. Predplačuje se za celo leto pri založniku Jožefu Blazniku 6 gold., za pol leta 3 gold., za četert leta 1 gold. 30 kraje. Za polletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odrajta še 15 kraje. Celoletno plačilo za pošiljanje po cesarski pošti znesse 7 gold., za pol leta 3 gold. 30 kraje.; za četert leta 1 gold. 45 kraje. — Vsaka cesarska pošta prejme naročilo in denar, in ako se na pismo zapiše, da se naročivni denarji (Pränumerationsgelder) v njem, ni treba nič postnine plačati.

Politiške naznanila.

Avstrijsko cesarstvo.

V Šmartnim pri Liti 1. mal. serpana 1850. — Dans je novo vstanovljeno sodništvo tukaj svoje djanje pričelo. Sprostiti potrebni blagoslov so zjutraj ob devetih g. dekanimeli slovesno mašo, kjer so se zbrali ne le vradniki sodništva in davkov, ampak tudi obilna množica ljudi vsih stanov. Po maši se je pela narodna pesem: „Slava našimu Jožef-Francu milimu itd. Med mile glasove se je mešalo gromenje možnarjev. Po dokončani tej slovesnosti so g. sodnik Čuber povabili gospódo in župane z njih pomočniki na Sela, sedež sodništva, kjer so jim v prostorni pisarnici v resni slovenski besedi razložili koristni namen sodništva, obsego njegoviga djanja, dolžnosti podložnikov in oblast novo oboroženih stražnikov ali žandarjev. Izrekli so želje in upanje, de ne bo nepotrebnih tožb, pa tudi ne velicih hudodelstev, ktere bodo mogli po vsi ostrosti postav kaznovati. Sklenili so svoj govor z besedami: „Bog živi našiga cesarja Franc Jožefa!“ ktere je celi zbor enoglasno povzel. Zdaj so g. fajmošter in dekan Burger poprijeli besedo, in nekako takole odgovorili:

Dovolite mi, čestiti g. sodnik! na Vaš prijazni ogovor s temi besedami odgovoriti v imenu tukaj zbranih gospodov in občinskih mož. Novo sodništvo v Šmartnim obseže iz poprejšnjiga Stiškiga sodništva občine: Šmartinsko, Litijsko, Jablaniško, Libersko in Vinterjevsko; iz poprejšnjiga Višnjogorskiga sodništva občine: Trebelevsko, Voljavelsko, Štangarsko, Kresniško in Kresniškoversko; iz poprejšnjiga Mirnskiga sodništva občine: Polšnjiško, Koško, Gobsko in Primskovsko, tedaj veliko Šmartinsko faro z sosednimi farami na desnem bregu Save, lepo zveršteno okrožje z več ko 10.000 dušami. Spoznamo veliko dobroto noviga sodništva že zastran njegove lege. Ko smo namreč poprej po 3, 4, 5 in celo tudi 6 ur hoda imeli do sodništev v Stični, Višnji Gori in na Mirni; bomo v prihodnje svojo sodno gosposko večidel tako rekoč pred nosam, ali komej eno uro, nar daljniši 3 ure do nje imeli. Še bolj pa bomo dobroto tiga noviga sodništva, upam, pozneji po družih zadevah spoznali. Toraj, ko smo ravno kar pri s. maši Bogu hvalo dali, in ga poprosili, de naj novi naredbi svoj blagoslov da, in dodeli, de bi nam vsim bila v časno in večno srečo, ker vemo, de, kdor zida, zastonj zida, ako Bog ne pomaga; zahvalimo tudi visoko vladarstvo za podeljeno pomoč, kar Vi, čestiti g. sodnik! blagovolite po pristojnim potu naznaniti, in ponovimo z hvaležnim sercam Vaše besede; „Bog živi našiga presvitlīga cesarja Franc Jožefa!“ Z krepkim „Bog živi!“ povzame zdaj celi zbor zadnje besede, in močni strel iz možnarjev se čuje, ki slovesnost celi okolici naznani. Zadnjič je bil cesarski gerb orla ovenčan nad vrata postavljen, in o poldne so g. dekan vse g. cesarske vradnike pogostili. Sklenem tedaj svoj dopis z besedami g. dekana: Bog daj srečo in svoj blagoslov novo vstanovljenimu sodništvu! F. A....č.

Ljubljana. T. Kakor je voda ribi, kakor živež telesu potrebin, de svoj živel ohrani, tak je tudi narodu slovstvo ali literatura potrebna, de mu duh ne zamerje, nezaspi in de ga ptuje ne prekosi in vniči. Dušno razvitje gre s telesnim eno pot, le takrat, ko se oba zjedinita, pokažeta tisto silno moč, ki bi je ne duh ne telo posamesno nikdar ne imela. To prikazen najdemo pri vsih narodih. Stanje Atena o Periklu in Rima o Cesarju to poterdi. Ljudstva brez slovstva so bile sicer tudi mogočne, pa le za en hip in so razpadle, kakor oblak ki se uterga in ga potem več ni. Le telesna moč z dušno združena zamore terdno, dolgo in veljavno pomembo imeti. Na Francozih, Angležih in družih izobraženih ljudstvih sedajnosti to vidimo. Zavolj tega so se pa tudi Slovani, ko jim je v marcu 1848 žarkeji solnce posvetilo, na vso moč, pa hvala in slava jim, de le po postavni poti prizadevali, de bi tudi na dušnih pridelkih tako bogati postali, kakor so na delih telesne moči po taljanskih in madjarskih boriših svet s čudenjem napolnili. Povsod so vstali možje na noge, ki so se z gorečo ljubeznijo do naroda težavniga dela lotili, slovstvo ali izbuditi, kakor Rusini, ali obogatiti kakor Čehi ali pa ob enim obogatiti in olikati kakor ravno Slovenci. Tu omenim le od teh nekoliko. Ne more se reči, de nismo mi pred sušcam clo nič literature imeli. Imeli smo dvojno: versko in pa posvetno. Verska je nar bolj v šestnajstim stoletju cvetela. Posvetna se pa dolgo ni mogla na noge spraviti. Prišlo je seer veliko slovnic, basen, pripovedk, pesem in družih kratkočasnic na svitlo, pa v vsih je bilo malo duha, izvirnosti in življenja. Še le Vodnik in Linhart se zamoreta izverstna pisavca imenovati. Več slavnih možjima je sledilo; vender so imeli veliko napot premagati. 1848 so te napote razpadle in nič ni več gibanje duha overalo. Pa ravno zdaj nam je več naj slavnih mož pomerlo. Le spomnimo se Prešerna, Mažgona in Cererja. Pa v obče ne overa to tako silno napredovanja literature, le za en čas ji je zlo škodovalo. Popred so slovenski pisatelji malo prijatlov in malo bravcov imeli, pa zdaj ne prešinuje narodni duh samo nekterih, zdaj prešinuje celi narod in slasti mladino. Goreče bere ona dela domače literature in gotovo smemo dočakovati, de bo ona to literaturo v svojim času podpérala, jo obogatila in v kratkim na tisto stopnjo postavila, de se bo z slovstvi družih narodov pomeriti smela. Napót, ki so predmarcarskim učenim protili, ne bo imela. Mladina se zdaj slovnic v šoli uč in bo tedej jezik dobro umela in prav pisala. Izreki ji ne bodo več tako neznani. De si bo le predmet pisanja postavila, ji bo potem lahka reč ga izobraziti in olikati.

Ljubljana. 1. julija so nove sodniške gosposke slovesno v djanje stopile. Zbrali so se v zbornici vradniki sodniške gosposke, pri zboru so govorila gospod predsednik deželne sodnije žlahtni gospod Petteneš in državni pravdnik žlahtni gospod Kaiser o visoki pomembi tega dneva, s katerim so pokopanestare

šege sodništva, in imenitna nova doba nastopi, v kateri se bodo sodbe očitno in ustno godile. Gosp. Kaiser se je skazal tako izverstniga govornika, de ga poslušavci ne morejo dosti prehvaliti.

Leše. Zadnjič smo naznanili, de se je v Radolci perva soseska vstanovila, to se ima toliko popraviti, de se to ni zgodilo v Radolci, ampak v Lešah v Radolskem kantonu.

Avstrijska. 1. julija so bili novi bankovci, ali prav za prav listki deržavniga zaklada izdani, od katerih se je že dolgo popred govorilo.

* 1. julija so stopile pogodbe poštne nemško-avstrijske zaveze v djanje. Največi prid te nemško-avstrijske zaveze je za dopisavce ta, de jim ni treba od nobeniga pisma in drugih pošelitev po pošti, ako v druge zavezne deržave dopisujejo, več plačati, kakor navadna poština v avstrijskem cesarstvu znesse.

Horvaška. Njegova prezvišenost, horvaški ban je na graničarje iz Dunaja 20. junija sledeče pismo poslal:

Graničarji!

Po dolgi nepričijočosti se v Vašo sredo spet povernem; pa kjer sim bil, moje serce je bilo pri Vas, vse delo mojiga življenja je bilo blagorstvu verliga ljudstva na meji posvečeno. Z veseljem sim trud in vojskine težave z Vašimi vojaki delil, sim bil priča njih žive udanosti, njih junaške hrabrosti. Zastave avstrijske so zmagale v nesrečni vojski preteklih let, in z ponosnim prepričanjem zamorete na veličastni delež slave gledati, ktero so si cesarske armade v vsih bitvah z kervijo hrabrih pribojevale.

Težavna je bila vojska, težavno in velevažno mora pa tudi delo miru biti, de se toliko nadlog polajša, de toliko kervi termoglavno prelite brez koristi ne ostane.

Njegovo veličanstvo, naš najmilostliviš cesar, ki Vam je že, kar je na prestol stopil, po najvišjem ukazu od 31. marca pr. l. živi dokaz svoje očetovske skerbi podelil, mi je zapovedal v zboru z vrednimi in skušenimi možmi iz vaše srede njemu v zadevi prihodnje vrnave vojaške meje predloge nasvetvati, ki bi zamogle v vojaški meji vojaštvo ohraniti, in graničarjem še zdaj stanje zljajšati in boljji prihodnost podeliti.

Težavno delo je doveršeno, in ko se bom povernil v svojo drago domovino, Vam bom z novimi naredbami vojaške meje tudi zahvalo, zagotovljenje milosti Vašiga junaskiga cara saboj prinesel. Iz tega najvišiga naznanila tukaj le naj važniše opomnim, kar boste z toliko bolj hvaležnim sercam spoznali, ker ste težave dozdnjih razmer čutili.

Najemna zaveza je raztergana, in posestva so zanaprej vaša vlastnina; vojaka, ki je v službi, bo zanaprej deržavna denarnica preskerbovala, vspešno razvitje bo zanaprej po novi srejski postavi, in varstvo Vaših višjih dobičkov po deželnem zastopništvu zagotovljeno.

Ker Vam je moj cesar tako očetovsko govoril, nimam nič družiga pristaviti kakor zagotovljenje, de se bom po vsi moči prizade-

val, vse tiste naredbe, ki se po duhu vstave za vojaško mejo potrebne, zaredama pred ko bo mogoče v življenje poklicati.

Graničarji! Hrabri in zvesti ste, pa Vi ste tudi previdni, Vi veste, de je dovolj ena strela, de je dovolj hudobno prizadetje malih ur, hišo razrušiti, de je pa potreba poterpljenja in marljivosti novo hišo sozidati. Vi ste v teku pretečenih let vidili, kaj zamore hudobnost in nespamet razrušiti — kervava vojska Vam je tisuče bratov vzela — Vi ste mir z težkimi žertvi odkupili, Vi imate bolj ko vsak narod pravico ga uživati, dolžnost ga obvarovati. To zamorete in boste storili le, ako terdno obdržite postavni red, — upam pri tem svetem opravilu miru z popolnim prepričanjem na Vašo dobro in pošteno voljo, in na marljivo spolenje dolžnost Vaših gospok brez razločka stopnje.

Na tako vižo boste srečo naše domovine za naše pozne vnuke obvarovali in zagotovili, tako zaupanje našiga presvitliga cesarja in gospoda do mejnih prebivavcov opravičili.

Dunaj 20. junija 1850.

Jelačić,

general konjaništva in ban.

* Ban horvaško-slavonskimu narodu:

Ko so pred dvema letama naši domovini in cesarskimu prestolu od vsih strani velike pogube, zijale, si se Ti moj hrabri narod! na boj dvignul za svojo svobodo, in za obstoj tistiga velikiga cesarstva, v kteriga širokem prostoru mnogo milijonov jednorodnih Tvojih bratov živi, tistiga cesarstva, v kteriga obstoju si s polno pravico vidil in spoznal jedino čversto poroštvo svoje sreče in svoje bodočnosti.

De ne spomnim nič na težke nadloge, od kervavih žertev bivše vojske — Ti si se slavno boril junaški narod, in ti si pomagal k zmagi svete stvari, in si svojimu imenu častno mesto zadobil med narodi tega sveta.

Po srečno doveršenem strašnem boju je bila perva skerb našiga presvitliga vladarja, de z vgodno vredbo svojimu celimu cesarstvu tisto moč podeli, ktera je potrebna mu glede zunajnih deržav dostojno mesto podeliti, in glede notrajniga razvitja mu bodočnost zagotoviti.

V ta namen so bili iz vsih strani cesarstva možje poklicani, ki so dobro poznali okoljšine in potrebe posameznih pokrajin, kterih naloga je bila vlado Njegoviga veličanstva v velevažnem delu novih naredb z svojimi skušnjami podperati; kako bi se reči kraljevin Horvaške in Slavonske imele vrediti, sim dobil ravno tako težko kakor častno nalogo, se posvetovati z možmi gorkiga rodoljubja in Vašiga zaupanja.

Temelj noviga posloppja celiga cesarstva je jasno naznanilo Njegovo veličanstvo z svojo 4. marca 1849 vsim avstrijskim narodom podeljeno vstavo. Dva naj važniši stebra te vstave sta: edinost celiga cesarstva in ravnopravnost vsih narodov — ta dva glavna namena se zlagata z tistima glavnima sklepama, ktera je naš imenitni horvaško-slavonski zbor leta 1848 pred celim svetam izrekel, in nam z enim dvojno dolžnost naložil, de se tega z celo voljo in močjo poprimemo.

Ker se bom po dolgemu času k Tebi mili moj narod povernil, za svojo dolžnost deržim, de Ti s kratkim vspeh našiga dela naznanim.

Pred drugim Ti prinesem v prilogu najviši odločbo Njegoviga veličanstva, našiga premilostljiviga cesarja in kralja glede sklepov našiga deželniga zbora leta 1848; z najmilostljivimi izreki Tvoj vladar zahvalno prizna Tvojo nepremakljivo udanost, ktero si v poslednji vihar ni dobi pokazal, in Tvoje z tolikim pogumam in udanostjo prinese žertve.

Kakor Te pred svetam že zdaj zahvala Tvojiga viteškiga vladarja diči, tako se bo tudi z njo zanaprej Tvoj naj pozniši vnuk ponese.

Poslednja doba je, de se nestanovitimu sta-

nju našiga javniga opravljanja, kteriga so dogodbe zadnjih let pretresle, ki je zavolj svojih notrajnih pomanjkljivost posebno nedoveršen, enkrat konec stori, de se tečaj opravil vredi, in narodu tiste blagosti vredjeniga stanja podeli, ki bi mu životvorni razvitek zagotovile.

Da bi se tedaj pri takem stanju nesrečni nasledki še o pravem času ustavili, je blagovolilo Njegovo veličanstvo, naš premilostljivi cesar in kralj na temelju §§. 87 in 129 deržavne vstave neobhodno potrebnim začasnim naredbam tudi za Horvaško in Slavonsko svoje visoko odobrenje podeliti, in zapovedati, de se naglo zveršijo. Končna vredba tih predmetov je vendar po §§. 68 in 104 deržavne vstave deželnimu zakonotvorstvu prideržana.

Vravnava političkih gospok in pravosodja je doveršena, odbor za uvedenje je že odločen, in s potrebnim za hitro izveršenje previden.

Z razdeljenjem teh dveh vej opravištva, ki so v veliko škodo javnih opravil do zdaj združene bile, bo mogoče v obeh krepko na noge stopiti, in v kratkem se bo vsak lahko sam prepričal od blagotvorniga vspeha naglo in dobro vredjeniga pravosodja.

Opravništvo deželniga denarstva je že začelo vredovati davkine opravila. Edinost deržave, ktere pogoj je vživanje enakih pravic in enakih dolžnost, tudi neobhodno tirja na enakih načelih osnovano naredbo davka, de ena dežela ne bo prednosti od drugih imela. Le tako bo mogoče teživne mitne pregrade že 1. oktobra tekočiga leta dvigniti, in s tim dozdej razdvojeno cesarstvo občini odpreti in v eno telo zjediniti.

Samo na sebi se pa razumé, de more ta naredba le zlagama in v tisti razmeri v življenje stopiti, v kterih bo delo dotičnih vredovajočih odborov napredovalo, — do tistiga časa ostanejo vse dosedajne gospoke v svoji polni oblasti, in jez bom ravno tako skerb, de gospoke svoje dolžnosti do pike spolnijo, kakor tudi, de prebivavci njihovim naredbam dolžno spoštovanje in pokornost skazujejo.

Posebno važno je oprostjenje zemljiš. Vsi za to potrebni, z veliko marljivostjo narejeni predlogi, so vladi predloženi, v tem predmetu je bilo več dolgih ustnih pogovorov, in od tega bo v kratkem najviši odločba prišla, in potem bo za to izvoljen odbor svoje dela pričel, med tem se bo pa iz deržavne denarnice milostljivo podeljeno predplačilo z sodelanjem od mene izbraniga odbora med tiste razdelila, kterim ta pravica gre.

Deželna vstava, volitna in postava od srejnjskih vredb kakor tudi tiskarska postava se bodo po predlogu na Njegovo veličanstvo zaredama naznanile in začasno v življenje stopile, potem se bo deželni zbor združenih kronovin gledé popolne poterditve ali potrebne prenareje teh postav svoje vstavne pravice poslužil.

Razvitje našiga narodniga življenja nam je zavarovano, naš mili narodni jezik obderži pri deželnih gospokah svojo polno veljavo v javnih opravilih, in samo od naše osebne dušne marljivosti bo odviselo, de mu tisto dostojno mesto pripravimo med naj bolj izobraženimi jeziki sveta, na ktero ima on po svojem nevsahljivem bogastvu, kakor po svojem razprostranjenju in svoji starosti toliko pravice.

Omikanje narodnih navad in jezika pa nikakor ne tirja, de se od naših sosedov neprijazno ločimo, ako hočeš, mili narod, de Te drugi poštuje in ljubi, tako poštuj in ljubi tudi Ti vsak drug narod, edino naj Ti bode pripušeno, se ponositi s tem, de sosedne narode prekosiš, in edini boj naj Ti bode boj za izobraženje.

Al k vsemu temu je treba notrajniga in zunajniga miru, ker samo ondi, kjer red in po-

stava vlada, zamore to prizadevanje dobro steči; vojske in vstaje, sovraštva in strasti ste dovolj imeli, preteklost naj Vam bo učeničica prihodnosti — podajte protivniku miroljubno bratovsko roko — in stopajte z čverstim korakam v krasno središe občniga blagostanja.

Zatorej ljubi moj narod! ne poslušaj glasu zlobnih in brezumnih, ki sveto ime narodnosti v hudo rabijo, povsod zmešnjave in sum razsipajo. Sovraštvo pozna le hudobni, in le plašun nima zaupanja — Ti pa verli moj narod — Ti si mi dober in hraber.

Jez torej z polnim zaupanjem gledam v prihodnost, ker Ti boš svojiga bana z svojimi naj bolj zlahtnimi močmi iskreno podperal, in poleg poslovice našiga viteškiga vladarja „z zjedinjeno močjo“ k velikimu delu miru z Svoje strani kolikor Ti bo moč častito in krepko pripomogel.

Živio naš presvitli cesar in kralj Franč Jožef I.

V Zagrebu 26. junija 1850.

Jelačić, ban.

* 27. junija so v Zagrebu slovesno veliko gostarjijo napravili, s ktero so bana počastili. Veselja in navdahnutja, s kterim so bana sprejeli, ne morejo zagrebški časopisi popisati. Ko se mu je zdravica napila, mu je neskončni vrisk donil. Ko se vleže, spregovori ban in izreče sledeče velevažne besede: „Bratje, mi smo se združeno bojevali in terpeli, zdaj pa tudi hočemo združeni delo miru doprinesti; pomagajte mi pri tej veliki in veličanski nalogi kakor do zdaj, in vi boste vidili in doživeli, kako za vas skerbim!“

* Sviti ban se je namenil veči mesta horvaške kronovine obiskati. 4. julija zarano gre iz Zagreba v Petrinje; 5. opoldne se bo podal od ondod v Karlovec; 6. iz Karlovca v Ogulin; 7. v Gospić; 8. v Senj; 9. v Reko; 11. pride spet v Zagreb; in 14. se bo spet iz Zagreba v Belovar podal.

Česka. Sklenjeno je bilo na Českem petoškojjo napraviti, in nadškofu Schwarzenbergu je naročeno, to delo izpeljati.

Silezi. Sliši se, de bo sileški deželni zakonik in vladni list o kratkem začel izdajati in de bo izhajal v nemškem, českem in poljskem jeziku.

Tuje dežele.

Bulgarska. Iz Belgrada se v „Narodne Nov.“ piše od 28. junija, de se bulgarska vstaja vedno naraša. Ternova, glavna terdnjava je obležena, kjer ima ondašnji paša čez 5000 turških vojakov. On se jim ne upa nasproti postaviti, ampak se silno boji, de ga bodo vsaki čas vstajniki zgrabili, kterim ne more zoperstati. Berzotek je prišel do Omer pašata in mu povelje prinesel, se z vojsko nazaj pomakniti. Vzrok bulgarske vstaje je sledeči: Turška vlada je v traktatih z Rusijo obljubila in se zavezala, de bo nektere zlajšanja Bulgarom dala, to obetanje pa je bilo prazno, nikdar se ni v djanje vpeljalo; zavolj tega je tedaj vstaja na Bulgarskem vstala.

Francoska. Francoski narodni zbor je Napoleonu dovolil enkrat za vselej 2,160,000 frankov čez izrečeno plačilo podeliti.

Razne naznanila.

V 115 soseskah je 2200 oseb na koleri zbolelo. Srečno je bolezen prestalo 1066, 861 jih je umerlo, 273 je pa še bolnih ostalo. Na novo se je kolera v 83 krajih prikazala.

— Ban Jelačić je bil en dan pred, kakor je iz Dunaja na Horvaško odšel, k cesarski mizi povabljen. Po kosilu poda njegovo veličanstvo banu križ za vojaške zasluge. 21. junija je pa dobil diplom od dunajskiga mest-

niga svetovavstva, s katerim mu je mestjanstvo podelilo.

— „Oservatore Dalmato“ naznani koliko je okrog Dubrovnika potres mesca Aprila škodo napravil. V malem mestu Stagno je 9 hiš popolnoma na kup padlo, 41 se jih je le deloma poderlo; 47 jih je bilo zlo in 69 majhno poškodovanih. V malem tergu Slano je bilo 34 hiš bolj ali manj poškodovanih. V Dubrovniku je v mestu 162 in v predmestjih 147 privatnih hiš škodo terpelo. Škode je čez 200,000 gold.

— Med Mohačem in Pečuhom se je te dni tako silno oblak pretergal, kakor se še nikdar ni prigodilo. Setva je vsa pokončana, ktero je strašni liv zadel, več vasi ne bo čisto nič pridelalo.

— Ni še davno, kar je v Peštu en jud, ki je bil 110 let star, umrl. Pisal se je Jakop Heiman, in je zapustil ženo 75 let staro. Ta žena, ki je v revšini živela, dobi te dni pismo iz Ruskiga, ki ji naznani, da je nje brat umrl in ji 600,000 gold. zapustil. Brat, kterege je pred 60 letmi zadnjikrat vidila, je bil duhoven na Ruskem in je en milijon zapustil, 400,000 ruski cerkvi, 600,000 svoji edini sestri.

— V „Graz. Ztg.“ se piše, da je v Dedenici blizo Radgone na Štajarskem 24. junija en posestnik z svojo hčerjo in vnukinjo v Muri utonil. Zavozil je namreč čez graben ker je mislil po terditvi svoje hčere, da voda ni globoka. Al zmotil se je. Drugi dan so ljudje oba konja mrtva iz vode izlekli, od utonjenih pa niso nobeniga dobili. To je toliko bolj žalostno, ker je nesrečniga posestnika vse spoštovalo, ker je bilo znano, da je pravičen in pošten mož.

— Društvo, ki se je v Terstu ustanovilo, da bi ubogim Istrijanam pomagalo, je v malo dnevih že 1800 gold. nabralo.

— Slavní pesnik, Jovan Kollar bo kmalo na svetlo dal delo pod naslovom: „Slovanska stara Italija“, in dokazal, da so tam Slovani stanovali, preden so Greki Italijo posedli, ker se še dandanašni obilni spominki najdejo, ki to pričajo.

— Blizo Prešburga je šla pretečene dni ena deklica na polje. Pridružijo se, kakor je nekdo vidil, trije vojaki. Eden zmed njih jo pod pasho vzame, ona pa se hoče od njega stergati, kar pa ni mogla, ker je bila premalo močna. Dobili so jo potem na polji mrtvo z prerezanim trebuham in nabodenimi persi. Zdravniki tudi pravijo, da ji je bila sila storjena. Morivca, imenovaniga vojaka namreč so že zasačili in v Prešburgu k smerti obsodili.

— Ako človek gre poleg romantiškiga Prešburskiga hriba — se piše v „Gr. Ztg.“ — sreča več mladih Madjarov, ki po berglah težko hodijo in potnike milodarov prosijo. To so nekdanji honvedi. Oni dobivajo obilno darov, ker zjokati se je pri njih pogledu. Ti ljudje so bili zapeljani, da so se v verste vstajnikov podali, njih zapeljivci so pa še dandanašni v javnih službah.

— Na Moravskem v tergu Tasav se je oblak pretergal in toča je vse polje pokončala. Komej pa se je ta nesreča prigodila, je vstal ogenj v tergu, ki je v dveh urah 28 posestnikov na beraško palico pripravil.

— Na Kerskem pravijo, da so kmetje tri tatove ubili. Potepuhi se po deželi klatijo, ki zares ljudem veliko nadlego delajo. Težko že čakamo da bi gosposke saj občoznane potepuhe, ki so zavolj pomanjkanje dokazov spušeni, ugnale da bi se tem tatvinam v okom prišlo, kmetje bi pa tudi sami nepostavnih djanj obvarvani bili.

— V Pragi kolera pojenjuje. Od 16. do 23. junija je 57 oseb zbolelo, 28 jih je umrlo, 39 se jih je pa spet ozdravilo. Vsih skupaj

kolikor jih je do zdaj v Pragi na kolero zbolelo je 1616, od teh jih je 866 umrlo. Ravno eno leto je, kar je prvo naznani v Pragi od stanja kolere vradno izdano bilo.

— V „Novice se piše 30. rožnika iz Štajarskiga: 14. rožnika t. l. so v Cerkovcah nad Ptujem zlati denarji izkopani bili. Ležali so čisto plitvo v zemlji blizo ceste, ki skozi Cerkovsko vas pelja, v loncu, kterege dno je celo bilo, drugo pa je že bilo razpadlo. Kmet je pri svoji novi hiši poleg ceste, v katero se misli preseliti, potem ko je dom sinu izročil, za novo gnojiše dal zemljo znižati, in pri ti priliki je fantič na zakopane denarje zadel. Vsi so od Rimskih cesarjev, Tiberija, Klavdija, Nerona, Vespaziana, Tita in Domiciana; Neronovih pa jih je naj več. Novejših nič ni med njimi. Teh, ktere je kmetovavec pokazal, je 41; 36 jih je bilo tehtanih, ti znesejo malo de ne 15 lotov. Ko so bili oprani, so bili vsi lepo svetli in napisali tako ohranjeni, da se lahko berejo, razun nekterih, ki so že bolj zglodani. Glave so tako izrazno narejene, da jih človek mora cesarjem popolnoma podobne spoznati. Na drugi strani je večidel boginja, naj večkrat Salus in Victoria. Zemljiše tega kmeta je svoje dni Studeničkih nun bilo, ktere so tukej grajšinsko pristavo imele.

Čudo pa je to, kako so leti zlati v to zemljo prišli, ki je tako prodnata, da bi človek težko verjel, da je že tačas kako imenitno selo tukej bilo, zakaj več kakor jezeroletno obdelovanje bi jo bilo moglo bolj zboljšati, ko je zdaj. Pripoved še živi in znamenja so sem ter tje očitne, da je tu svoje dni Drava tekla. Ravno nemogoče ni, da je ta stran polja o Rimskih časih lepo obdelana, rodovitna zemlja bila in prijazne sela imela (tačas so morde ti denarji zakopani bili), pozneje pa je Drava prederla, ter černo perst odnesla, globokeje denarje pa pustila, ki so tako sčasama na verh prišli. — Berž ko ne ima naše polje še starinske imenitosti zakrite.

Tako je od Pahorja proti Ebensfeldskimu gradu nekedarj podzemeljsk zidan vodotok šel; tako sim slišal, da bi na cesti od Ptuja proti Turniški grajšini mesto bilo, ktero se pod nogami čuti, da je votlo. F. T.

— Po več časopisih se je razglasilo, da se je v Terstu društvo ustanovilo, kterege ljudomili in blagi namen je, uboge od hude suše in toče zadete Istrijane glada rešiti. V „Novice se od tega društva sledeče piše: V zlate bukve zasluži zapisano biti slovansko društvo v Terstu. Prašali me bote: zakaj? Dobro in epo je storilo, da mu ga je malo para. Posušilo je veliko solz, veliko skerbi je odvezelo, veliko žalostnih razveselilo. Znano je, da je lansko leto Istrijo suša zaterla, tri mesce ni deževalo; žito je komej iz zemlje prilezlo, majhen klasič napravilo, klasič, kteri je imel 2 ali 3 otrobne zernica. Turšica se je večidel posušila, brez da bi bila klas delala, trava se je tako reči suha kosila; drevje se je posušilo, posušile — so se naše vode; po 5 in 6 ur delječ so ljudje po vodo hodili; veliko časa so s tem delam potrosili — in kaj so domu dopeljali? malo smradljive vode. Vse je dežja želelo, vsi smo dežja prosili; uslišani smo bili, ako ravno kasno. Toliko zaželjeni dež nas je nekoliko razveselil — ali oh, nova žalost! Toča se usuje in razbija, dokler vsiga ne razbije. Nesrečni Istrijanec ima v žetvi in tergatvi manj, kakor takrat, kader je sejal; zato za njega ni bilo ne veseliga dneva, ne vesele ure več; ni se slišalo petja na polju, ne v vinogradu; slišale so se povsod le mile besede: „to zimo bodemo mogli glada (lakote) umreti.“ Pohvaliti moram Istrijanca, da zna nevoljo poterpljivo prenesti; brez tožiti se so prosili Boga za pomoč. In zares posebna previdnost božja jih je smerti

otela; Bog je dal repe, ktera je veliko ubogih preživila. Po trikrat na dan so repo kuhali, otrokam so sirovo dajali; milo mi je bilo viditi nedolžne otročiče sirovo repo in sirov bob jesti, kterege so jim starši dajali, da bob grizejoči nekoliko pozabijo lakoto, in da jih za kruh ne prosijo, kterege srednji kmetje po več tednov niso imeli. Da so mogli živino preč dati, to se ve, ker sena ni bilo. Resnica je, da o somnju (na sv. Jerneja) lansko leto je bilo goveje meso po 4 krajc. funt; vsak je zaklal svojo živino, ker je ni mogel prezimiti. Zato pa letas po 10 krajc. meso jemo, pri vsem tem, da žito, seno in terta lepo kaže.

Na dolgo sim vas peljal, dragi Slovenci! saj mi ne boste zamerili. To sim vam povedal, da vidite in spoznate silo, v kateri smo bili in da bote znali ceniti dobro delo, ki ga je slovansko društvo v Terstu storilo. Denarje nabera, žito in bob kupuje, in ga zdej, ko je nar veči sila in potreba, ubogim Istrijancam v dar pošilja. Danes je tisti srečni dan, da nam pride od dobroserčnih Slovincov veliki dar — 20 voz žita — dar, kterege hvaležni Istrijanec nikdar ne bo pozabil; leta in leta bo govoril, kakor danes: „Bog daj našim dobrotnikom dobro srečo in zdravje.“ Od tega dara bo pripovedoval starec sinam in vnukam, ter bo slavil in hvalil dobrotnike iz Tersta. Ve pa, drage „Novice“, zapišite slovansko družbo iz Tersta v zlate bukve, da slavno nje ime za vse čase ostane!

Zminj (Gimino) 2. rožnika 1850.

Miha Debelak.

— 16. junija po noči je bil v Dubrovniku spet potres. Terpel je nektere minute. Votlo gromenje se je v zemlji slišalo.

— Do 24. junija je bilo na Pruskem 151 časopisov prepovedanih.

— Gosp. Dr. Klun v Ljubljanskem nemškem časniku nasvetje, da bi se poseben odbor postavil, ki bi nalogo prevzel, mnogo zaslužnemu in zlo spoštovanemu prof. gosp. Kersniku spominek postaviti. Te želje so se pa tudi že od mnogih krajev zaslisale; ni dvombe, da bi tak odbor obilno podpore ne dobil in zamogel spominek kmalo postaviti.

— Te dni je Ljubljanska strelska družba slovesno streljanje v čast deželniemu poglavarju gosp. grofu Korinskemu napravila, ki je 4 dni terpelo. K tej slovesnosti so prišli strelci iz Štajarskiga, Koroškiga, Goriskiga, in clo iz Tirolskiga.

— Pondelik večer je prišlo v Ljubljano 8 arabskih konj (6 kobil in 2 žebra), ktere je c. k. konzul iz Aleppo našimu cesarju v dar poslal, razun dveh ni nič kaj posebniga na teh arabcih bilo.

— Žena hrabriga generala Kničanina je te dni umrla.

— Na Dunaju se je društvo ustanovilo, kterege ljudomili namen je, občinske hiše napraviti, ktere se bodo ubogim, ki niso za delo, zastonj v posest dale. Osnova tega društva, ki nobeniga dobička od te naprave neče, se je že gosposkam predložila. Društvo bo spoznano in svoje dela pričelo, ako se 1000 dobrotnikov, vstanoviteljev nabere in 200 srenj v to društvo stopi. Vstanovitelji se zavežejo 20 gold. enkrat za vselej odrajtati, in potem skoz 4 leta vsak mesec 2 gold. donesti. Vsaka srenja podari v ta namen 80 štirjaških sežnjev zemlje in plača 500 gold. Društvo bo vsako leto po srečki 50 srenj zvolilo; v kterih se bodo začele hiše zidati. Tako se bo napredovalo, da se bo v 4 letih 200 ubožnic postavilo, z opeko kritih in terdno zidanih. Pri vsaki hiši se bo vodnjak napravil, pri njem bo majhen vert. Hiša bo z potrebnim orodjem previdena. De bi bilo to v vsaki zadevi zlo koristno in hvalevredno, ne bo nihče tajil.

Pripovedka od šivarja.

Enkrat ne vem ne kdaj ne kje je služil pri nekem gospodarju šivar, ki so mu brat Ahacius Junaček rekli. Primek Junaček je od tod dobil, ker so obrekovavci pravili, da je njegovo junaštvo zelo majhno. Pa če je bila dlan njegova res tako slaba in mu srce res tako nizko, homo vidili.

Gospodar Junačka ni ničesar bolj kot sive pondeljke sovražil, pa brat Ahacius ni ničesar bolj kot sive pondeljke ljubil. Tak nasprotni osebi niste mogle dolgo pri eni drugi ostati. Gospod Vinočert prime tedaj en terek Junačka za roko, ga čez prag spelje in brat Ahacius, ki je vedil kaj to pomeni, vzame palco v roko, svojo lahko culico na pleča in gre brez skerbij tje v en dan naprej in od hiše.

Kmaldo doide žolnirja, ki je že spuščen bil, pa vender še ves po vojaško oblečen: na glavi klobuk s polokrajem, na persih naskriž jermena, ne bedra veliko sabljo, ki je po tleh žvenketala. Brat Ahacius se scer za družiga ne zmeni, pa čez vse bi rad sabljo dobil. Kmaldo je pogodba storjena. Junaček izzuje svoje dobre čevlje in jih žolnirju da, ki pa sabljo odpaše in jo unimu pripne.

Potem se ločita. Na eno stran gre žolnir, na drugo pa boši brat Ahacius ponosno s svojim orožjem stopa.

Bilo je opoldne. Solnce pripeka, de je zgoreti. Junačeku tečejo kaplje od čela, ne manjši kot očenaši pri patanoštru. Blizo tam stoji drevo, več ne vem al hrast al lipa in njegova senca se bratu Ahaciju tak prijazna zdi, de ondi ostane in se vleže. Vse bi bilo dobro, le muh je bilo toliko, de je vse mrgolelo. En čas terpi Junaček, de ga pikajo pa kmalo se spomni, kak sramotno je, orožje imeti in vender terpinčnemu biti. On seže po sablji in udri! pade devet nar nadležniših muh. De toliko zamore, bi si ne bil brat Ahacius nikdar domišleval. Zdaj vstanejo v njegovih do zdaj mirnih možganih misli, de mora za kaj več namenjen biti. Po bitvi z muhami se berž vzdigne, gre v bližnje mesto in si reče tam v sabljo besede „devet na en mah“ globoko vdolbsti.

Kmaldo začne junaški Junaček zavolj svojih devet na en mah (ni pa se vedlo kaj) krog in krog sloveti. Bližnji kralj je imel ravno vojsko in je torej hrabrih mož zlo potreboval. Piše tedaj list in ga po berzoteku bratu Ahaciju pošlje, ki se je zdej rad „Devetnamahlež“ imenoval. Junačeku je bilo ponudeno poveljstvo čez zadnje straže. Ravno to mu je bilo nar bolj všeč. Brez zamude se poda h kralju in se pogovori z njim tudi zastran družih pogojev. Med drugim je tirjal, de bi mu kralj po dobljeni zmagi svojo nar mlajši hčer za zeno dal. Veličanstvo se scer kislo deržijo in se clo pri pogledu bosih nog na ves glas zasmejajo — pa z Junačkam ni šaliti. Znal bi se premisliti in clo v svoji jezi k sovražniku iti. Mora se tedaj hočes nočes tudi spolnjenje te želje obljubiti.

Protivci se približajo. Dan bitve pride. Junak Ahacius ne hiti preveč. Še le takrat, ko so vsi odšli, se napravljati začne. Nikdar še ni jezdaril, tedaj ga velika skerb obide, ko mu konja pripeljejo. Pa prebrisana glava si že pomaga. Reče se na konja djati in si noge pod trebuham šarca spodvezati. Dvorniki ga scer pisano gledajo, pa imenitno pomaje on z glavo rekoč: Junaka in modriga ne ostraši posmehovanje norcov, že vem, kaj delam. S temi besedami odrine in jaha proč.

Ko se sovražnikam bliža, začne vender silni „Devetnamahlež“ to in uno premišlevati. Pred vsim je hotel dolžnost vsakiga praviga kristjana opraviti. Molil je namreč dvanajstkrat za enim drugim kes. Potem je še za vsak greh posebej kes obudil. Pa pri tem se spomni, de ga je ravno zdej volja, nar večji greh: radovoljni poboj storiti. Berž ko se spomni in spomnil se je prav za prav že takrat ko se je s kraljem pogojeval, je tudi za terdno sklenil, se po nobeni ceni bitve vdeležiti. Le ena reč namreč konj ga je pri tem overal. Bil je na vojsko izučen in koj, ko sovražnike zagleda zarezgeta, poskoči in dirja na tok in skok v bitvo na vrage. Zastonj ga junak Junaček zadržava. Ker žrebec ne ostane, začne na ves glas vpiti; pa vpitje šarca še bolj spodbode. Že sta blizo protivnikov,

že jima bodali nasproti mole, že posamesne krogle zažvižgajo. V smertni britkosti oberne Ahacius na vso moč konja proti hrastu, ki je blizo stal ter se drevesa oklene.

Pa hrast je spodej trohnen in se odkrehne in z njim in z Junačkam dirja šarc naravnost v sovražnike. Pazljivo so ti na vse, kar se je godilo, gledali in ko vidijo, de je silni „Devetnamahlež“ hrast odtergal, de bi z njim jih nabijal, se tako prestrašijo, de bežati začne. Kraljevi vojsaki so jih zdej z majhnim trudam popolnoma pobili in svitla zmaga je bila dobljena. Pa zastonj opominja potem Ahacius kralja, mu hčer dati. Ker je nevarnost zginila, se ni več na rešenika junaka Junačka porajtalo.

Dežele tega kralja je takrat silin medved nadlegoval, ki je po nivah hodil in vse žito kmetam osmukal. Tožbe ljudi pridejo do kralja. On pošlje več junakov, pa nihče ni bil medvedu kos, vsi so bili raztergani. Zopet je bilo brata Ahacija treba in s prisego mu vladar obljubi mu hčer dati, ako deželo reši.

„Majhna skerb“ reče Junaček, vzame kol in gre na polje, kjer je ravno medved oves smukal. Pa nikakor bi ne bil tak naglo pripravljten iti, ako bi ne bila koj pri nivi cerkev stala, ki je bila odperta. Na svete reči je brumni Ahacius vedno zaupal in tudi zdej se je pred cerkev vstopil. Tu jame na ves glas nad zverjo vpiti. Ni mu bilo treba dolgo čakati. Medved prileti in z grozovitnim renčanjem proti Junačku plane.

Ta zakriči, derkne skoz odperte vrata v cerkev in misli, de je otet.

Pa zver buti za njim in ga podi od altarja. Zastonj kliče vse svetnike, vse ljudi in zadnjič clo vse hudiče na pomoč — medved ne odjenja poditi. Ravno sta okoli priletela, ko se Ahacius ozre in vidi, de so vrata še odperte. Kot blisk šine vun, zapre in zaklene tak terdno za sabo, de zver zastonj znotrej razsaja. Ponosno pa stopi potem Junaček pred kralja rekoč: Zver sim v cerkev zapodil in je vjeta; če se vam ljubi, jo zamorete vstreljiti; če ne, jo pa tudi lahko v zverinjak zaprete. Zdaj pa spolnite obljubo! — Kralj se začudi o taki junakosti Junačka in mu da hčerko. Brat Ahacius je potem sam kralj postal in si je zvolil za gerb 9 muh, hrast in medveda, ki so mu k taki časti pripomogli.

Jan. Terdina.

Grof Šlik.

(Od F. Kocziczka.)

(Konec.)

Dunajska revolucija je grofa Šlika spet v svet peljala. On je bil deželni poglavar v Krakovi; al v žalost prebivavcov je odstopil in vojaški poveljnik postal, ter se pri Dukli vstopil. Da je bil on pravi mož, tako težavno povelje doveršiti, je vsakemu znano, kdor dogodivščino pozna in ve, kako previdno je on ravnal, kako je znal svojo malo armado porabiti in močnejšega sovražnika pri vsaki priložnosti natepsti. Kar je pri tej težavni nalogi storil, je zadostno, mu vedno slavo pridobiti. Imel je le 7 bataljonov, dve pešni in eno raketno baterijo in tri divizione konjkov, ko je zoper sovražnika na noge stopil in komu ni živo v spominu, kako naglo je sovražnike natolkel pri Budameru, Szikszu, Kasavi, (kjer je novo baterijo sovražniku vzela, ki se zdaj po njegovem imenu imenuje) pri Tarczalu Kereszturju in Tokaju.

Z komej 8000 mož ni mogoče velike dežele ukrotiti, torej je bil grof Šlik tudi primoran, ko so mu vstajniki od treh plati žugali, se od Kasave nazaj pomakniti. Kmaldo potem se je Šlik z armado kneza Windišgräca združil pri Kapolni, ko je popred moral Dembinskiga zagrabit in zmagati.

Po njegovem združenju z glavno armado se je bojeval zoper trikrat močnejšega sovražnika pri Hatvanu z 11,000 možmi, po tej bitvi se je moral nazaj pomakniti, kar je kaj modro storil, ker je, ko se je nazaj pomikal z previdnim ravnanjem bana Jelaičica, kteremu so Madjari z silno močjo žugali, rešil in se potem z glavno armado proti Peštu obrnul. Tukaj je združen z banom štirikrat sovražnika nazaj zapodil in čast avstrijskega orožja obvaroval. Ko je Windišgräc od povelj-

stva odstopil in baron Welden primoran bil, se nazaj pomakniti in pri Komarnu ustaviti, je Šlik, ki je naglo z svojo armado prikoračil, umnemu Görgeju skorej vojaško slavo odtegnul.

Ko je vojskovodja Haynau višje poveljstvo prevzel in armado naglo na desnem bregu Donave združil, je bil Šlik, ki je prvi kervavi boj pričel s tem, de je mesto Gjur napadel, sovražnika pregnal in slavno zmagal.

Ravno tako se je tudi v bitvah pri Aesu in Komarnu skazal. V bitvi 11. julija, ko sta meгла in dež Görgeju mnogo koristila, ki je vterjen tabor nanagroma zapustil in nenadno z celo svojo armado Avstrijance zagrabil, je bil Šlik, ki je z svojim oddelkom protivnika tako dolgo zadržal, de so se drugi vojaki pripravili in Görgeja nazaj zapodili. Iz Aesa, kjer je Šlik po odidu drugih oddelkov armade vstal, je naravnost skoz Pešt na Tiso udaril, čez katero je pri Alparu šel, in se je potem, ko je tukaj sovražnike v beg zapodil, naglo čez Martony, Szenkes, Vasarhely v Mako na Maros podal, in je na tako vižo višjega poveljnika močno podperal. Po bitvi pri Szöregu se je grof Šlik poleg Marosa naprej podal v novi Arad, kamor je Görgey, kterega so Rusi podili, 9. avgusta prišel. Tukaj ga je Görgey zagrabil, da bi se bil mogel z Dembinskim združiti. Akoravno je Görgey veliko veči moč imel, se mu je vender Šlik tako terdno nasproti postavil, da Görgey svojega namena ni mogel doveršiti, ampak primoran bil, se nazaj pomakniti, in generalu Rüdigarju se udati. Tako je tedaj grof Šlik pri Gjuru vojsko začel in pri Aradu srečno končal.

Grof Šlik je priljuden mož. Je visoke postave, in akoravno že 60 let star, še vender čverst in terden, ima lepo izobražen nos in černe berke, derži se ponosno na konju, kakor tudi peš, prav prileže se mu črna obveza čez desno oko, pri tem je prijazen in družljiv. Dobro srce se na njem vidi, naj dela al govori, kar si bodi, ljubesen si povsod pridobi, njegova stanovitnost in pravičnost mu pridobi pri prijateljih in sovražnikih spoštovanje. Po vzetju Gjura, ko je prišel general v St. Janos, kjer je pred ti dan Klapka prenocil, mu je Klapka po lastniku sporočil: da ga veseli, da je Šlik tisti mož, ki ga je pri Gjuru zmagal, in da si upa, da si bosta se večkrat nasproti stala. Ker on za vsako reč sam poskerbi, vse potrebe vidi in povsod pomaga, ga vojaki neizrečeno ljubijo. Ako mednje stopi, mu tisučerni vrisk nasproti doni, in terpi, dokler je med njimi. „Oče Šlik naj živi!“ vpijejo častniki in vojaki in na bodalih z vojaško kapo mahajo. Posebno močno se vriskuje, ako general jezdi poleg svoje armade, in vojake prijazno nagovarja, tolaži in opomina. Doma je vesel tovarš, krog kterega se vojaki zbirajo, s kterimi se šali in več od svojih domačih zmag kakor pa od vojske pripoveduje.

V vojski vse naglo prevdari in se ne zmoti, ker hitro vse razmere pregleda in si pri vsaki priložnosti svetovati ve. Pri nobeni nevarnosti se ne vstraši, pogumno svoje vojake v boj pelje, ki se večidel njemu v slavo konča; on bolj djanski kakor teoretiški vednosti zaupa, in si ve pri vsih okoljstvih dobro pomagati; torej tudi hitro sklene in sklep naglo doverši, povsod sam in več dela, kakor zapoveduje.

Zmes.

En bogat menjavec in posestnik velikih ribnikov, je nedavno v enem časopisu bral, de je nekdo sredstvo, namreč tako stupo našel, katero je potreba le v vodo stresiti, da se iz nje v vsakem ribniku posterve zaredi; štupa sama velja le dva Luisdora, in tisti, ki je to našel, hoče denar povernuti, ako bi to naj boljšega izida ne imelo. Gospod menjavec tako hrepeni po postervih, da nanagloma dva Luisdora na naznanjeno mesto pošle, da bi tiste zaželjene stupe dobil. Čez nekoliko dni mu pa pride cekin nazaj in sledeče pismo: „Zlo žal mi je, blagorodni gospod, da ne morem obljubljene stupe poslati. Naznanilo, da imam tako stupo, se je zavolj neke stave natisnulo. Jez sim namreč z nekterimi prijatelji stavil, da se zamore naj bolj brezumna reč natisnuti, in vender se bodo najdlj osli, ki jo bodo verjeli. Blagorodni gospod Vi ste že sedem in dvajseti. Z postovanjem itd.“